

COSTA BRAVA

Clisé de Juan B. Camós

MARINADA

al mateix temps que s'en emportaven un, en sorgia un altre i aixís anava aguantant el Palamós.

Però vingué un dia que el cop fou massa fort i malgrat tot l'entusiasme dels qui quedaren, no's va poguer resistir.

La lleva militar del 1920 ens va sortejar a quatre dels mes fermes puntals dins l'equip i al President del Club en Juli Ferrer, i a l'any següent i a mig campionat, quan aquests jugadors ingressaren en files, l'equip palamosí es vegé desmembrat.

Poc temps després, l'existència del "Palamós" d'aquell Club qui havia sigut l'importador del futbol al Empordà, i durant molts anys el millor equip de la Província, va extinguir-se i sense que mai més s'hagi tornat a realçar...

Endebades me pregunto el perquè Palamós no pot tenir un bon camp de futbol que reuneixi les condicions necessàries i que sia tan cat, car si no és a base d'aquesta condició es inútil l'intentar-ho, i la resposta sempre és la mateixa: manca de protecció.

Fa pena el pensar que a Palamós on va nèixer el futbol no pugui haver-hi un camp adequat, quan tenim poblacions com Sant Feliu, Palafrugell, La Bisbal, Figueres, Portbou, La Escala, Llagostera, Cassà i altres de menys importància que compten amb un bon camp d'esport.

¿Qui és el culpable de tot això? L'abandó en que sempre ho han deixat aquells qui poden, d'aquells qui amb un petit esforç cada ú, podrien sostenir-lo i tindrien la satisfacció un altre dia de dir: *aquesta és la nostra obra*.

I ara precisament en que Palamós va a celebrar la seva Festa Major, plena de festejos com feia anys no s'havien organitzat, hi trobo a faltar, més que mai, un bon programa de partits de futbol que tothom sap atrauen molts forasters. És un número de Festa Major que no manca en cap població que vulgui ésser de una mica de importància.

Es necessari, és imprescindible doncs, que aquells qui poden i estimen Palamós facin els possibles per organitzar una societat esportiva digna de nostre població aimada.

Que tinguin present que un Club de futbol no solsament és per esbargiment dels seus fills, sino que també es avui dia un element de vida car en partits interessants reporta ingressos al comerç de la població; transports i fondes sont qui mes n'aprofiten però també sempre hi ha algun comerç que fa alguna venda als forasters.

MARINADA

Demés de tot, el nom de Palamós per mitjà dels seus representants en l'esport fora més anomenat i no restaria com avui oblidat.

Qui no recorda aquelles lluites que per a l'obtenció del títol de campió es disputaven els representants de Sant Feliu, Palafrugell, Girona, Figueres i Palamós?

Qui ha oblidat l'expectació que hi havia a Palamós esperant notícies dels partits que els seus representants disputaven en terreny contrari?

Palamós compta encare avui dia amb elements propis per formar un bon equip.

Aplegueu-los i proporcioneu-los-hi un camp. Es un deure que hi teniu i que us deveu imposar.

JOSEP FRANCH

Cirereta, cireró

Cirereta, cireró
cirereta tremolica
jo et faria ara un peló
per la seva forma xica;
cirereta, cireró
ai boqueta de pinyó.

Cirereta, cireró
cirereta xica, xica
ai quin gust qu'em dons fan bó
amb la seva polpa rica;
cirereta, cireró
ets capseta d'il·lusió

Cirereta, cireró
cirereta carmesina
fes-me així un altre peló

perque et trebo fina, fina;
cirereta, cireró
vermelleta de color.

Cirereta, cireró
— boca tendra de donzella
tota plena de sabor—
tu ets la mel i jo l'abella;
cirereta, cireró
cirereta de pastor.

Cirereta, cireró
cirereta falaguera
apaivaga la il·lusió
de ma boca llaminera;
cirereta, cireró
ensucrada com bombó

Any 1926.

C. PRUNEDA BALOT

Plany

*Deixa un moment tant sols, hermosa donzelleta,
el riurer que don vida a ton rostre alabastrí,
i mira amb compassió a un ser que plora i pena
rendit per tantes gràcies com té el teu cos diví.*

*No em fassis més glatir i tornem a la vida,
que en canvi de la ditxa qu'em brinda el teu amor,
jo tinc de fer-te ofrena de tantes benaurances,
que puguin ser per tu, el més preuat tresor.*

*Jo et portaré a ma terra, que n'és país d'ensomni,
on canta la mar blava besant altius turons,
on és més tebi l'aire, el sol te més pureza,
i belles aus refilen les més suaus cançons.*

*Jo teixiré corones amb gaies flors boscanes
que posaré conmós en ton puríssim front,
i cercaré per tu, coral i perles fines
que guarda avar el mar en son ignot pregón.*

*Jo t'hi faré sentir les més dolces tonades
que canta allà al cap-vespre enamorat pastó,
quan tot és ja quietut en mig del bosc ombrívol,
i ai lluny una campana demana una oració.*

*I ja el ésser a la nit, quan brilli l'estel·lada,
ubriac de poesia, sentint glatir ton cor,
creuré que el mon es Cel i en eix formós deliqui,
mirant-me en els teus ulls, et parlaré d'amor...*

*Aixís digué un galán ferit de gelosia,
que per minvar ses penes, pensà sols en morí,
a una donzelleta que despiatada reia,
amb riurer que don vida a son rostre alabastrí!*

NORBERT ESPINET

MARINADA

Clixé Octavi LL.

Palamós

I

*Palamós vila de mar,
a n'ell deu el seu present
i en ell està el seu pervindre.*

*Per les rutes planeres de la mar
li arriben els vapors grans i petits
els velers, i les barques pescadores.*

*Aquestes amb peix fresc de tant en tant
i aquells trafiquejant amb altres ports
s'enduen els productes del treball
i li porten ço que hi manca.*

*El moll és el punt d'unió
i la artèria principal de mar i terra.*

II

*Els qui no tenen res a fer
no els manca pas un lloc d'esbarjo;*

MARINADA

*A la part de migjorn, camí del far,
es un passeig com no n'hi ha un altre;
¡Quin panorama mes plaent
hom descubreix en arribar-hi!;*

*A llevant i a migjorn el mar immens,
i a ponent Romanyà i Les Gabarres
que donant-se la ma amb el Puig Cargol
li fan de parabanda.*

*Palamós i Sant Antoni fa molts anys
s'esguarden un i altre,
i allarguen ambdós les mans
per donar-se una encaixada
en el lloc escullit de "Monestri"
on fa vint segles ja els romans pescaven;*

*La badia els ofrena son mirall
i de tard o de jorn ha d'ajuntar-los.*

III

*No passaran molts anys segurament
abans que es porti a cap aquest miracle.*

*Sols falta que s'adoni del Collet
un home amb prou cabals i bona traça
per bastir-hi una casa senyorial,
o un palau amb jardins i escalinates;
amb frondoses arbredes a un costat
i a l'altre part xalets i passejades.*

*El punt és escaient, tothom l'ha vist;
ja tempta a més de quatre,
i la Vil·la Romana dels antics
rebrollará ans de gaire.*

*I serà feta la unió
entre els pobles veïns d'aquesta platja
Palamós, Sant Antoni i Sant Joan
com fent una sardana
daran la ma a Calonge i Sant Daniel
perquè puguin entrar-hi.*

Cançonetes de Maig

I

*A l'amor obres el pit,
maig florit,
i del cor han esvait
el neguit
tes flairors de primavera.*

*I al bes suau del teu esclat,
maig gemat,
roja i fresca s'ha badat
entre el blat
la rosella primenera.*

II

*Portes amor en ton si,
maig diví;
per ço'l canta el rossinyol
en son vol,
et festejen papellons
i moixons,
i amb ses gales l'ha vestit
i elegit
per company la Primavera
encisera.*

III

*El pastor, quan el maig és,
se sent tot enamorat,
i pasturant el remat,
boi capçant del maig l'encís,
un sospir enyoradís
la seva ànima ha llençat
per l'ample prat... Què ha enyorat?
D'amor un bes.*

IV

*Floriu, roselles,
que el maig ja riu;
la merla us crida,
no la sentiu?
Es que s'enyora
pels camps de blat
sens l'alegria
del vostre esclat.
Roges roselles,
floriu, floriu,
que els camps se seguen
quan és l'istiu.*

V

*El rossinyol novell
que ara a cantar comença,
refila adalerat
pel vert de la floresta,
del maig enamorat.*

*Però el vell rossinyol,
que l'aspror de la vida
son cor la sab be prou,
amb menys entussiasme,
quan canta, més commòu.*

*La cançó és molt més dolça
si el desengany la mou.*

JOAN GELABERT

Gliré de Joan B. Camós

COSTA BRAVA

¶ so de tabals no s'agafen llebres

I

L'evolució del temps transforma els costums i canvia totalment la fesomia dels pobles. Cada generació té una manera de ser especial, diferent de les anteriors. Mentre el progrés va fent la seva via, les necessitats d'un temps divergeixen de les dels temps anteriors, els invents es perfeccionen i els moderns van arreconant els antics per arcaics. Seguint aquestes lleis ineludibles, aquesta vila ha vist morir una indústria en altre temps florent que era la riquesa de moltes poblacions de la costa; la de la construcció de vaixells mercants. De la generació present pocs són els que se'n recorden.

Avui que'l temps em vaga, vull contar-vos una de les anècdotes que servo estotjades entre els records de les coses pretèrites. Com d'altres que en guardo en el recòndit arxiu de la memòria, l'havia sentida contar al meu pare. Era, com he dit, en el temps en el qual en les nostres dressanes o astillers es construïen vaixells. La ribera de la platja era llavors bon troç més terra endins de lo que és ara. Els porxos dels astillers llindaven en lo que avui dia és edificat, de cara al mar, del carrer d'Els Aliats.

Entre'ls mestres constructors d'aquell temps n'hi havia un que es deia Agustí Muxó i li deien l'Avi Ti; i n'hi havia un altre. el nom del qual se m'ha esborrat de la memòria, que caldrà anomenar-lo i ens valdrem d'un nom convencional: li direm, per exemple el senyor Pere. Recordo per referències, alguns altres noms: En Ricomà, En Japetet... però no estic segur de l'altre; aixís és que quedem en que serà el senyor Pere.

Doncs és el cas que el senyor Pere va començar el casc d'un bergantí alguns mesos abans que l'Avi Ti en comencés un altre d'igual. La construcció dels dos anava avençant paulatinament; però la del senyor Pere amb més lentitut que l'altre, fins que'l de l'Avi Ti el sobrepassà i poguè ser varat abans que'l del senyor Pere.

II

L'Avi Ti i el senyor Pere eren de tarannà antitètic. El senyor Pere indefectiblement abans de l'hora de començar el treball ja era a

MARINADA

l'obra i no se'n movia fins després d'haver plegat, vigilant sempre que els seus treballadors no es distraguessin durant la feina. Encara un mestre d'aixa, després d'estar molta estona encorbat enlllestint alguna peça, no adreçava l'esquena ja es sentien les seves increpacions per la interrupció momentània i, hala!... si algun altre havia de pujar a la coberta o baixar a la bodega, o anar de la proa a la popa i el semblava que no anava prou depressa, ja es sentia el seu crit sempitern de hala! i, com era natural, aquells homes, atiatats sempre per la coacció del seu mestre, havien de treballar de mala gana, i encara no girava l'esquena ja deixaven la feina.

L'Avi Tí més coneixedor de les coses del mon o més pràctic en la matèria, obrava d'una faisó totalment oposada.

Cada dia, quan a mitjan dematí anava a donar un reconeixement a la feina, baixava un aprenent amb el canti, ell li donava quatre quartos, l'aprenent deixava el canti vora del pou del porxo de l'astiller i anava a buscar un petricó d'anissat, que li donaven en un porronet, omplia el canti, pujava a bordo, i l'Avi Tí, com un pare amorós que crida els seus fills, aplegava la colla al seu entorn, passava el porronet i el canti de mà en mà, xerricaven alegrement, i, en acabat, ara cargolem-n'hi un de prim; donava les seves disposicions, revisava l'obra, i s'entornava amb la seguretat de que sense la seva presència els seus treballadors, lliures de la mirada inquisidora que sempre lliga les mans, s'abraonaven amb la feina, perquè sols treballant en llibertat es treballa de bona gana. I bé prou que es coneixia, que'l casc del seu bergantí creixia més que el del senyor Pere. I l'Avi Tí procedia d'aquesta manera perquè sabia que'ls pocs minuts que deixaven la feina donaven lloc a que rescabalessin les forces i treballassin després amb més braó, més de grat i amb més desinvoltura.

III

Altrament, va ser arribat el dia que, llest el casc del vaixell de l'Avi Tí, després dels treballs preliminars fou llançat a l'aigua.

El senyor Pere, que havia posseït un humor de mil dimonis, es desesperava en comparar els progressos realitzats en la construcció del bergantí de l'altre amb l'empantanament en que quedava el seu, i emprenent a l'Avi Tí: com t'ho fas, va dir-li, tu no tens pas més gent que jo; els teus mestres d'aixa i els teus calafats no son pas millors que els meus; tu no ets mai a la feina i jo no me'n moc

MARINADA

en tot el dia; tu vares començar més darrerament que jo, i, malviatge'l mon dolent, tu llances el bergantí a la mar mentres que'l meu és a mig fer, i malgrat això, el meu no és pas més sòlit que'l teu: és que tens pacte amb el diable, potser?

—Ca! home, res d'això: precisament el secret radica en lo que acabes de dir; que a mí em veuen poc i a tu massa; jo els convido a beure de bon grat i tu els fas menjar ales per força.

—Que jo els faig menjar ales?.. que vols dir?

—Encara no ho entens? Que si aixís com jo els deixo reposar perquè després reprenguin la tasca amb més energia, tu sempre els estàs atabalant al crit d'hala! hala! i amb aquestes condicions vols que els teus homes treballin de gust? Impossible. Creu-me a mi, deixa de fer-los menjar ales i fes com jo; convida'ls a beure.

Al cap de poques setmanes el bergantí del senyor Pere era a l'aigua.

JOAN B. CAMÓS

Festa Major

Les campanes branden alegrement amb repiqueig de festa... La vila desperta al crit de joia que s'estén des del cloquer de l'església gòtica i, esvaïda la lleu boirina que embolcallava l'espai surt a relluir l'astre rei per vessar a mans plenes llur abundància de llum refulgent...

L'església obra de bat ses portes i poc a poc entren els fidels a oïr la missa matinal. En llurs cares s'hi reflecta la alegria del bon viure. Les gentils pubilletes gaiament abillades i de somriure expressiu omplenen el temple celestial d'una fragància delicada i exquisida.

Encara ressona en nostres oïdes el repiqueix de festa, però ens apart més alegre barrejat amb els cants de la tenora que canta majestuosament en la plaça i que remembra, en jorn de festa, la dança típica, símbol de germanor i d'amor a la terra catalana...

A. CROSA

Palamós

El meu amic En Josep Massot

Inolvidable Palamós!

Bressol de ma infantesa i de la meva joventut; com t'anyoro!

Quatre anys ja fa que vaig deixar-te, que a mi em semblen quatre segles.

Quan recordo el bell temps passat dins el teu llindar no puc menys que desitjar-te i ja el meu cor, la meva vida tota, viu en tu.

Els jocs infantívols, els estudis, els meus primers amors tornen a ma pensa.

Qui pogués tornar a ésser petit i viure altre volta entremig d'aquell ambient!

Els primers estudis, *el cartell* i el *Camarada*, quina lectura m'ensenyà el senyor Moriscot al iniciar-me en lo més gran de la vida, *l'instrucció*.

Les ensenyances, jamai prou alabades, que m'inculcaren amb fervent amor els Germans de les Doctrines Cristianes.

...Tot passa per davant meu i sembla talment que visqui aquells dies.

Ve a la meva memòria aquells dies de la *setmana tràgica*, aquelles horroroses jornades en que el poc coneixement d'uns homes, cremà la meva llar i la de molts companys, *el Col·legi*.

Quina culpa tenia, nostra casa, nostra font d'instrucció? Cap; sols l'escalfament d'uns quants pertorbadors, sense sapiguer ni pensar lo que feien, ens deixaren a l'abandó.

Qué tristos foren aquells dies!

El pas dels Srs. Carabia i Moles per Palamós, a l'establir el Col·legi dotat de tot quant es requeria en aquells moments, fou un assil per aquells qui quedarem abandonats.

La reconstrucció de l'edifici dels Germans de les Escoles Cristianes al cap d'un any de l'incendi ens tornà a aplegar a la majoria dels deixebles qui eren avans del moviment sediciós, però, hi mancaren els antics professors i també el magnífic parc amb el majestuós edifici que era l'orgull de Palamós.

MARINADA

Tot va passant pels meus ulls... la construcció del moll comercial que tant moviment i vida vé donant a Palamós, la fundació de la Caixa d'Estalvis, la reforma del Hospital.

El començ de la meva vida esportiva i les jornades glorioses obtingudes lluitant i defensant els colors i nom del "Palamós F. C"... tot va passant davant meu.

Els quatre anys de la horrorosa lluita europea que tant va castigar a la comarca empordanesa obligant a emigrar a centenars dels seus fills.

Les lluites socials que no sempre foren victòries dels proletaris. Tot va venint a la meva memòria...

Han passat ja quatre anys des de que les necessitats i obligacions de la vida m'obligaren a cercar aculliment en altres terres.

Granollers, m'ha rebut amb els braços oberts i m'ha donat camí per guanyar-me la vida.

L'hospitalitat i altruisme d'aquesta antiga i germanívola ciutat vallesana, és d'agrair.

Va passant el temps, i amb tot, Palamós amb la seva mar blava no fuig de mí.

Hi resten en ell la meva volguda mare i els meus germans i lo més sagrat per mí, el cor fred i sepultat del meu pare (a. C. s.) que la mort traidora va arrebatat-lo d'aquest mon justament ara fa dos mesos.

Amb tants records, just és que Palamós no s'esborri mai més de de la meva pensa.

Oh Palamós! Qui pogués tornar en aquell temps, de ma infantesa.

JOSEP FRANCH

Granollers 19-5-26.

El paraigua

Heu vist un atuell més antipàtic que el paraigua? Sembla mentida que els homes no hagin inventat encara quelcom de més útil per no mullar-se quan plou. Aquesta organització de varetes i tela que es plega i es desplega i que pomposament s'anomena paraigua és l'artefacte més inútil que la humanitat ha posat en circulació. S'escau que us adoneu que està núvol i penseu:

—Pendré el paraigua.

Encara no sou a cent passes de casa vostra ja fa un sol que estavella les pedres. Aleshores veieu que el paraigua us posa en ridícol. Un amic que trobeu us diu amb to mofeta:

—Que tenies por de pluja?

I heu de seguir el vostre camí amb el paraigua penjat del braç que es burla de vosaltres amb aquella *pose* de personatge automàtic que té. Si per casualitat, heu vist que estava núvol i després de dubtar us l'heu deixat a casa, penseu que ell es sentirà venjat quan al cap de poca estona comenci a ploure, i si el preneu us exposeu a oblidar-lo en qualsevol lloc. Es tan gran l'amor que per ell sentim! Llegiu aquelles pintoresques llistes que publiquen els diaris d'objectes oblidats, i fixeu-vos que el que més abunda són paraigües.

Si per ventura heu de baixar d'un tramvia i està plovent, intenteu obrir el paraigua abans de baixar. Darrera vostre hi ha altres passatgers que s'impacienten mentre lluiteu per obrir-lo. El cobrador deixa anar alguna d'aquelles frasses recaragolades del seu florit vocabulari i a la fi, mullant-vos, heu de baixar i desplegar l'atuell a terra mentre el tramvia marxa i els que hi van comenten sornaguers la vostra turpitud. Suposem que ja heu aconseguit obrir-lo. El paraigua us tapa solament el barret, car si el baixeu per no mullar-vos la cara topeu amb els altres vianants o ells topen amb vosaltres, i si badeu us clavarán una punta en la tela i us l'esberllaran de dalt a baix. De manera que l'únic que pot restar agraït al paraigua és el barret. Perquè, doncs, no l'hem d'anomenar salva-barrets?

L'apoteosi esdevé un dia de vent. Aneu pel carrer amb el paraigua obert oposant-lo sempre a l'aire que bufa implacable i fent equi-

MARINADA

libris com si passessi la corda tivant. Quan més confiat esteu, el vent s'ha ficat per dessota i, paf!, us ha desorganitzat tot el complicat artefacte. Us quedeu sense saber què ha passat. Tenim el mànec a la mà i per tot arreu surten ferros. La tela penja esparracada. Quin paper més lluït que feu! Aleshores no teniu altra solució que llançar-lo. I ho feu amb un gest irat, perquè els transeunts que us guaiten amb l'ironia a flor de llavi vegin que teniu geni per etzivar lluny de vosaltres una cosa inútil.

I pensar que un paraigua us costa alguns durus i que les madametes hi van tan cofoies amb aquells *petit poucet* que semblen xeringues! Les penes que passen en un dia de vent per sostenir-se elles i el paraigua!

Reconeguem, amics, que els inventors no s'han preocupat gaire de cercar quelcom que ens salvi dels xàfeces forts. En aquests casos no hi valen ni els paraigües ni els impermeables. No queda altra solució, a manca de medis, que tancar-nos a casa i esperar que passi la nuvolada i brilli radiant el sol en el zenit.

MARÇAL

De «Diari de Mataró»

Quadret palamosí

A les set del matí les peixeteres, o sia, les revenedores de peix, se troben cada dia reunides a les peixeteries als voltants esperant l'arribada dels pescadors.

Si és dia que han sortit, generalment en aquesta hora no es fan esperar gaire. Estenen el peix damunt de draps de saques, o en paneres, segons la classe, i tot seguit s'hi forma la rodona de badocs. Aquests solen ésser majoria sempre, perquè els que es lleven dematí, ¿on poden anar millor que a veure encantar el peix?

Hom creuria que compleixen una missió o manament en veure la formalitat i l'interès com el contemplen, sent aixís que no hi han de dir res. A voltes les peixeteres s'han d'obrir pas a empentes i crits per poder arribar al lloc necessari per a fer els seus càlculs.

L'amo del peix, després que el té estès convenientment perquè faci goig, i al mateix temps per a que doni la sensació de quantitat i qualitat, n'engrapa dos o tres, que van d'eixaus, i passejant la mi-

MARINADA

rada al seu voltant per cerciorar-se de que no hi falta ningú, comença amb la frase de rigor:

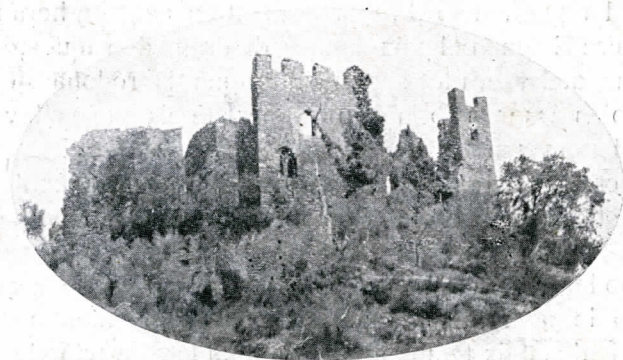
—Per rals—o—per peces menudes—segons la classe, i en mig d'un silenci absolut va desgranant la cantarella. —qui en dóna quaranta nou, quaranta vuit, quaranta set, —Jo!—xiscla una de la rodona amb un espinguet de veu tallant, agut, sec, d'una precisió matemàtica.

L'eixau es per ella. I continua el pescador—qui vol afegir-n'hi, deu, nou, vuit, set, sis, —Jo!—salta una altre i la partida queda per ella si no es fa cap més eixau.

Fins aquí tot va bé; però si al dir jo! són dues les que contesten, que a voltes hom no sap francament qui ho ha començat primer, llavors són els treballs i els crits, perquè cada una vol adjudicar-se la partida i l'eixau si n'hi ha, i s'arma la gran saragata amb allò de—Soc jo! i—soc jo!—replica l'altre, i en aquell bat-i-bull casi sempre guanya la que crida més i té més pit de no ser que el respectable públic s'adoni de que hi ha injustícia i allavors pronuncia el seu fallo imparcial i inapel·lable, que ben mirat es pel que deu servir la seva constància en fer rodona entorn de les paneres del peix.

Immediatament de ser adjudicat el peix, se desfà la rodona per anar-se a reunir al voltant d'una altra partida i d'aquella a una altre fins que s'han acabat, i les més de les vegades després d'haver vist i trapacejat tot el peix de la plaça, els badocs s'entornen a casa seva sens comprar-ne, satisfets solament d'haver-lo vist.

Ll. B. i B.

Voltants de Palamós - «Castell de Vilarromà»

Clixé J. Pallí

Clot de Joan B. Camis

COSTA BRAVA

Programa de Festes

DIA 23

Tritlleig general de campanes. *Retreta* i passada per la Banda del Regiment d'Àsia.

DIA 24

A LES 8 DEL MATÍ.—Passada i *Retreta* per la Banda del Regiment d'Àsia amb tambors i cornetes.

A LES 10.—Solemne Ofici en la Parròquia de Sta. Maria del Mar amb acompanyament de l'Orquestra "La Selvatana" de Cassà de la Selva.

A LES 12.—Una sardana en la terrassa del Casino "La Unió" per la cobla "La Selvatana" de Cassà de la Selva. Sardanes en la plaça de la Constitució per la mateixa orquestra, "La Principal" de La Bisbal, "La Principal" de Palamós i la Cobla de la Banda del Regiment d'Àsia.

A LES 3 DE LA TARDA.—Dugues sardanes de concert en el Casino "La Unió" per "La Selvatana". Concert en el Casino "El Port" per la orquestra "La Principal" de La Bisbal. Sessions de varietés per les cançonetistes Gnes. de Navarra en el Centre Econòmic acompanyades per el pianista Sr. Pinedo, i en el Centre R. Federal per la Maquetista Teresita Pons.

A LES 5.—Sardanes en la plaça per les cobles ja dites.

A LES 7.—Concert en el Passeig per la Banda del Regiment d'Àsia. Elevació de globus. Il·luminació del Passeig Marítim. Sessions vermouth a totes les societats.

A LES 10 NIT.—Concerts en totes les societats.

A LES 11 I MITJA.—Grans balls en els locals del Casino "La Unió" i en els envelats del Casino "El Port" i Centre R. Federal, per les orquestres respectives.

MARINADA

DIA 25

A LES 11 —Cucanyes i curses d'ànecs.

A LES 12.—El mateix que el dia anterior, o sigui, sardanes en la terrassa del Cassino "La Unió" i en la plaça.

A LES 3 TARDA.—Concerts i atraccions en les societats.

A LES 5.—Sardanes en la plaça de la Constitució.

A LES 7.—Concert en el Passeig per la Banda del Regiment d'Àsia, elevació de globus i il·luminació del Passeig del Mar. Concerts vermouth a totes les societats.

A LES 10 NIT.—Concerts i atraccions en les societats.

A LES 11 I MITJA.—El mateix que el dia anterior, lluïts balls.

DIA 26

A LES 11.—Cucanyes i Partit de Water-Pol.

En les demés hores, els mateixos festeigs que els dies anteriors.

DIA 27

A LES 11.—Cucanyes i ànecs a l'aigua. Simulacre de Salvament de Nàufregs.

A LES 12 del matí i a les 3 i 5 de la tarda, els mateixos festeigs que els dies anteriors.

A LES 7 DE LA TARDA.—Concerts en les societats i

CONCURS DE SARDANISTES

Premis:

Per la Sardana de concurs "nova" però revessa, un de 80 ptes. per la colla que a judici del Jurat balli i tregui amb més propietat la sardana, a l'istil empordanès; i un de 40 ptes. a la colla que, a judici del Jurat, segueixi en ordre de mèrits als guanyadors del primer premi.

MARINADA

Per la Sardana de Lluïment, un primer premi de 40 pessetes que s' adjudicarà a la colla que, a l'istil empordanès, balli millor la sardana. Un segon premi de 30 ptes. per la *colla* que en ordre de mèrits, segueixi a la anterior, i finalment un tercer premi de 20 ptes.

Nota: Aquest concurs tindrà lloc, en el Passeig del Mar.

A LES 10 NIT.—Concerts i atraccions en les societats.

A LES 11.—Dispar d'un magnífic castell de focs d'artifici i d'una llarga traca valenciana.

A LES 11 I MITJA.—Grans balls.

En el Saló Carme a les nits dels dies 24 i 25, la notable companyia del Teatre Espanyol de Barcelona posarà a les taules el voudevil en 3 actes *La primera vegada* i *Un berret que mai va sol*.

A l'Econòmic Cine s'hi projectaran escullits programes de pel·licoles ultra la celebrada atracció «Troupe Pons».

Ademés dels festeigs mentats, s'en celebraran d'altres que no han pogut ésser facilitats per la seva publicació en aquest número.

Festa Major de Palamós

En aquest país, com tothom sap, les festes majors venen de temps llunyans agermanades a una festivitat religiosa que, generalment, es el Sant titular de la parròquia; i si el poble porta el nom de un Sant, com en tants de nostra província succeeix, es casi segur i lògic que el tal Sant sigui el patró del poble i celebri aquest en la festivitat d'aquell la seva festa major.

Exposat això, pensarán fàcilment els que no coneixen bé aquest país, que la festa de que tractem correspon al poble de St. Joan de Palamós i no a nostra vila.

I anirán completament equivocats els que aixís discorrin: el poble de St. Joan de Palamós no dedica cap festa al Sant que li dona el nom, ni té cap capella a n'ell dedicada en la seva esglèsia que està baix l'advocació de Sta. Eugènia.

Encara que sembli això estrany, té una explicació històrica. Cap d'aquestes dugues poblacions existía en 1277 i els terrenys en qué estàn emplaçades, dependien en lo civil de l'allavors castell de St. Esteve, avui masía del mateix nom, i pertanyia en lo eclesiàstic a la parròquia de Sta. Eugènia de Vilarromà, que estava en aquells temps en el territori de Vilarromà, en l'actual santuari de Nostra Dòna de la Pietat.

Va decidir el Rei Pere el Gran aixecar una població on existeix avui Palamós i a tal fi comprà el Castell de St. Esteve i donà el nom de Palamós al poble que fundava, aixís com al territori que abans es nomenava del Castell de St. Esteve del Mar. En la part eclesiàstica no hi hagué alteració, i la nova vila continuà durant segle i mig pertenesquent a la parròquia de Sta. Eugènia de Vilarromà, dons que fins 1428 no fou declarada parròquia la capella que molts anys abans s'havia aixecat i d'una major capacitat que la parroquial.

En dit any 1428 no existien ni esglèsia ni cap grup de cases on avui està emplantat el poble de St. Joan; més tard els de Palamós hi degueren aixecar un santuari. En 1543 existien ja, com ho demostra la relació que de la destrucció i saqueij de Palamós per els mo-

MARINADA

ros, feu el notari de Palafrugell Antioc Brugarol, en la qual es citen "el lugar de S. Juan, la iglesia de S. Juan y las casas de S. Juan"

Què succeí després? En la segona meitat del segle XVI es reedificà l'església parroquial de Palamós i en la mateixa època degué traslladar-se al poble de St. Joan la de Sta. Eugènia de Vilarromà, ocupant indubtablement la antiga capella de St. Joan que els de Palamós degueren vendre als seus veïns tal volta per evitar raons. Però al vendre l'edifici on tenia lloc el culte, no abandonàren els de Palamós la seva devoció al Sant i exposant-lo a veneració en el segon lloc del nou retable major de sa església, dedicada ja a la Verge Santíssima, festejaren en lo successiu amb funcions rel·ligioses i amb diversions dintre la vila, com abans ho feien en els afores, els aniversaris del naixement del seu segon patró.

Després que s'haguéren fet aquells trasllats, no fou sinó la costum la que féu que s'apliqués el nom de St. Joan al poble que el porta; i no obstant ha continuat mantinguent-lo a través dels segles transcorreguts. I així mateix la parròquia ha continuat diguent-se de Sta. Eugènia de Vilarromà, sens més raó tampoc que la de l'us antic, a pesar també d'estar enclavada en lloc diferent del del seu apellido, en territori que's digué de St. Esteve del Mar fins a 1277, i de Palamós des d'aquest mateix any ençà.

Heus aquí la raó d'ésser de la festa, i el perquè ho és de Palamós i no del poble veí que porta el seu nom.

L.

Trad. ARÍS

Associació de Música

II Curs - VIII Concert

Ricard Viñes, pianista de gran prestigi, nascut a Lleida, és una de les figures més sobressortints dintre l'art musical a Catalunya i que durant sa llarga estada en la Capital francesa ha sapigut emportar-se'n el merescut apreci de l'escollit i intel·lectual element més aïmador de la música.

Per això, la nostra entitat palamosina ha tingut a bé presentar en aquest concert al pianista Ricard Viñes, amb el següent programa:

I	
Tocata y fuga en <i>re menor</i> .	J. S. BACH
Minuet en <i>fa</i> (obra inédita).	JUAN MORENO (XVIII Siglo)
Gavota (De Ifigenia a Aullida)	GLUCK-BRAHMS
Sonata en <i>sol</i>	ANTONIO SOLER (XVIII siglo)
II	
Impromptu en <i>la bemol</i>	G. FAURÉ
Pavane pour une infante défunte	M. RAVEL
Scherzo-Valse	E. CHAVRIER
Nocturn	A. BORODIN
La porte des Bogatyrs de Kiew	M. P. MUSSORGSKY
III	
Complanta (De «Catalanesques»	L. MILLET
Jovenívola (
Fulla d'àlbum	E. GRANADOS
Oriental	I. ALBÉNIZ
Canción y danza	F. MOMPJOU
Danza del molinero (de «El sombrero de tres picos»	M. DE FALLA

Totes les obres sigueren força aplaudides i per calmar les ovacions fou necessari executar fora de programa la notable peça "Cançó índia".

* * *

Per dificultats sorgides a darrera hora no pogué efectuar-se el concert corresponent a Juny, confiat al notable tenor barceloní Emili Vendrell, però s'ens assegura que el vinent dia 2 de Juliol podrà desplaçar-se a n'aquesta i podrem gaudir d'un dels més selectes concerts de la temporada.

A. C. M.

Els esculls (sota les piles)

Clasé Octavi LL.